

חבר מנחם דב נגק

מא 13 ק כ

שחיטת קדשים ושחיטת חולין

בפרשת ראה (דברים יב: 10) על הפסוק הנוגע לשחיטת חולין, "וזבחת מבקרך ומצאנך אשר נתן ה' לך כאשר צויתך" פירש רש"י ד"ה כאשר צויתך ח"ל למדנו שיש צווי בזבחה היאך ישחט והן הלכות שחיטה שנאמרו למשה מסיני עכ"ל. וע"ש ברמב"ן שכתב ח"ל ועתה כשבא להתיר בשר החולין אמר מבקרך ומצאנך כאשר צויתך בהיותם קרבנות ותאכל אותם בכל אות נשפך לומר שיחידים חולין בכל מקום ובלבד שיהיו זבחין כאשר צוה מתחלה בהיותם כולם קרבנות והיו פשוטו של מקרא עכ"ל.

והנה שמעתי ממור"ר מרן הגר"ד סלובייצ'יק זצ"ל דנחלקו רש"י והרמב"ן ביסוד דין שחיטה בחולין, ולרש"י שחיטה בחולין הוא מהלכה למשה מסיני ואין לו זיקה לשחיטת קדשים, אבל הרמב"ן סבר דקרא דכאשר צויתך היינו כמו שנצטוונו בקדשים ושחיטת חולין הוא דין המושאל משחיטת קדשים והיו חזי דנא.

והנה עיין בח"י הרמב"ן ריש פ"ב דחולין שמה דלכתחילה יש לשחוט כל הסימנים ולא לסגי ליה ברוב. כתב הרמב"ן בדעה ראשונה דזהו דין דאורייתא דלכתחילה ישחוט כל הסימן אף בדביעבדי סגי ברוב. ולדעה שניה כתב דזהו דין דרבנן. וע"ש ברש"י בחולין (דף כז.) שכתב דזהו דין דרבנן.

והנה לכאורה קשה על הרמב"ן איך שייך שהיא דין דאורייתא דלכתחילה צריך לשחוט כל הסימן, דכיון דשחיטה הוא מתיר כיון דברוב כבר חל השחיטה למה יתחייב לשחוט כולו, ואיך שייך דין לכתחילה מדאורייתא כמתיר, וע"ע. ושמעתי ממור"ר זצ"ל דכיון דלהרמב"ן שחיטת חולין גלמדת משחיטת קדשים, ובשחיטת קדשים בעינן לכתחילה שישחוט כולו בשם השחיטה והיו עבודה קיום בקרבן. איך זה נלמד גם לגבי חולין. וכן עיין ברא"ש פ"ב דכתובות דכתב דמברכיך על השחיטה משום דבקדשים א"א בלא שחיטה. הילכך מברכים על כל שחיטה, הרי דשחיטת חולין הוי חזי דנא עם שחיטת קדשים.

ועיין בתוס' ששחיטה לאו עבוד ולכאורה לפי הר"י מחד דינא והשחיטה נ לתמוה על דכריו ע משא"כ בשחיטת קרי בקדשים רק להתיר: וא"כ למה היא שחיט הוי פסולה. מפני ו השחיטה דוקא בכהן

והנה יש לה בקרבן או דהבשר ננ דכיון דלא הוי שחי דכונת הר"י מאורלייני היא כדי להתיר הבש שחיטת קדשים שונים מ"מ כיון דיסודה היא

אבל אי נימ מפאת דין קדשים ל לעבודה. ואולי זהו בקדשים הוא דוקא בו בכל עבודות הקרבן שנשלח לו התשובה נ לומר דזהו דין בשחיט בכל העבודות בקרבן בכלל.

והנה עיין בג ועוברה קודש ושחט קדשים וולדה חולין חולין בעזרה, (ועיין מהגר"ד רפפורט זצ" שחוטאי חוץ הוא דוקא

4